

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Antonio Goikoetxea Beobide

*Hernani,
Gipuzkoa
(1917-2011)*

Aurkibidea

Biografia

Hernaniko Osinaga auzoko Altzueta baserrian jaio zen. 11 senidetatik gazteena zen bera eta aurreneko biak Iparragirre baserrian jaio omen zirela kontatzen du. Lau arreba eta 7 anai ziren. Bere bizitzako lana mekanika izan da. Bere tailer propioa izan aurretik ere beste tailer batzuetan aritu izan da lanean eta mota askotako motorrak zehatz ezagutzen ditu. Hala ere, bide egiten eta beste lan askotan ere aritu izan da. Anaia zenari (Florentino Goikoetxea mugalari izandakoari) laguntzen ere frankotan tokatu izan dela adierazi du, jendea leku batean hartu eta bestera eramanez etab. Erlezaintzaz asko daki, txikitatik bizitu izan duelako etxean.

Zintak

HER-012

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Ansa, Ainhoa
- **Data:** 2009-11-25
- **Iraupena:** 168 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Arto landarearen zatiak

- **Erref:** HER-012/003
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:06:12. **Bukatu:** 00:08:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:

Txurikina zer den eta arto landarearen zatien izenak azaltzen ditu.

2. Erribera

- **Erref:** HER-012/004
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:08:27. **Bukatu:** 00:10:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Lurra lantzea
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Inguruko errotak aipatzen ditu. Artoa eta babarruna zegoen Hernanin asko. Erriberako lurretan garia ez da ondo etortzen. Erribera izena nondik datorren azaltzen du.

3. Goizuetako zilar eta beruna

- **Erref:** HER-012/005
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:10:54. **Bukatu:** 00:13:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Lurra lantzea

Laburpena:

Goizuetako harrobietatik zilarra eta beruna ateratzen zen eta errekek haren zantzuak ekartzen zituen eta erriberako lurrak hondatu.

4. Bideak zapaltzen zilindroarekin

- **Erref:** HER-012/007
- **Iraupena:** 0:03:56. **Hasi:** 00:15:47. **Bukatu:** 00:19:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Eguraldi txarrarekin Itsazpurura arte oinutsik joaten ziren, lokaztua egoten baitzen ingurua. Aldundikoek "zilindroarekin" bidea zapaldu zuten.

5. Abarkak eta amantarrak

- **Erref:** HER-012/008
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:19:43. **Bukatu:** 00:20:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Abarkak eta amantarrak erabiltzen zituzten. Abarketak garestia ziren.

6. Añarbera arrantzara

- **Erref:** HER-012/010
- **Iraupena:** 0:03:32. **Hasi:** 00:23:56. **Bukatu:** 00:27:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendiko bilketak

Laburpena:

Gauez arrantzan ibiltzea, basurdetara eta gaztainak biltzea gustuko zuen. Añarberaino nondik joaten zen kontatzen du.

7. Amuarrainen arrantza txingekin

- **Erref:** HER-012/011
- **Iraupena:** 0:03:42. **Hasi:** 00:27:28. **Bukatu:** 00:31:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

Amuarrainetarako sareekin, txingekin, Añarbera joaten ziren arrantzara. Anekdotak bat kontatzen du.

8. Izokin artean arrantzan

- **Erref:** HER-012/012
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:31:10. **Bukatu:** 00:33:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

Izokin eta amuarrainak arrantzatzen ibiltzen zen. Izokin artean igerian ibilia dela dio.

9. Kinkia, argia egiteko

- **Erref:** HER-012/014
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:35:29. **Bukatu:** 00:37:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Kinkia nolakoa den azaltzen du. Argi egiteko etxean egiten zen tresnatxoa zen.

10. Arrosarioa katu artean

- **Erref:** HER-012/015

- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:37:42. **Bukatu:** 00:39:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Iluntzean arrosarioa errezatzen zen eta katuak bueltaka ibiltzen zirela gogoratzen du. Beti aitzakiaren bat behar izaten zuten jolaserako eta umorez aritzeko.</p>

11. Katua jateko

- **Erref:** HER-012/017
- **Iraupena:** 0:03:12. **Hasi:** 00:44:23. **Bukatu:** 00:47:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Katua jan izan dute. Katu ederren bat ikusitakoan, harrapatu eta prestatzen zuten.

12. Igaraba ehiza

- **Erref:** HER-012/018
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:47:35. **Bukatu:** 00:50:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna » Errekakoak

Laburpena:

Ehizatu izan dituen animaliak aipatzen ditu: urua, basakatua... Igarabarik berak ez baina anaiak bai. Nolakoak diren kontatzen du eta larrua saldu egiten zela.

13. Eltzekondo borrokalariaren idazkari

- **Erref:** HER-012/019
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:50:11. **Bukatu:** 00:52:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Ingelaterria izeneko leku bat dago Hernanin. Eltzekondo izeneko hernaniar bat borrokalari famatua zen, eta haren idazkari izan zen.

14. Izokin arrantza sare eta garrangarekin

- **Erref:** HER-012/020
- **Iraupena:** 0:03:36. **Hasi:** 00:52:40. **Bukatu:** 00:56:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

Izokinak hatzaparrekin harrapatu izan ditu. Sareekin nola harrapatzen diren azaltzen du. Garranga izeneko tresna erabiltzen zuten azkenean.

15. Hernaniko Ingelattera

- **Erref:** HER-012/021
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:56:16. **Bukatu:** 00:58:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Ingelattera izeneko lekuan, Eltzekondok igarabatarako zepoa izaten zuen urte osoan. Ingelattera toponimoa ingelarekin lotzen du.

16. Hernaniko azken izokinak

- **Erref:** HER-012/023
- **Iraupena:** 0:03:11. **Hasi:** 01:01:13. **Bukatu:** 01:04:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

Gerra bukatutakoan azken izokinak harrapatu zituen. Bazekiten hiru izokin zeudela; handienak 25 libra zituen eta beste biak berak atera zituen. Ezagutu dituen handienak ziren.

17. Ganbaretan sareak egiten

- **Erref:** HER-012/024
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 01:04:24. **Bukatu:** 01:07:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:

Trigiya sarearekin ibiltzen ziren, txanelarekin. Ganbaran bertan egiten zituzten sareak saregileek.

18. Bizikletak estraperloan

- **Erref:** HER-012/028
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 01:14:30. **Bukatu:** 01:17:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Bizarra egiteko labanak, makilajeko tresnak, guraizeak... ekartzen zituen Antonioren anaia Florentinok kontrabandoan. Frantzia aldean hiru bat famili lagun egin zituen eta haien umeez pasatzen zuten muga bizikletekin diruaren truke.

19. Gabarrarekin hondarra ateratzen

- **Erref:** HER-012/030
- **Iraupena:** 0:03:47. **Hasi:** 01:20:20. **Bukatu:** 01:24:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak

Laburpena:

Anaia Florentinori gabarra oparitu zion aitak itsasotik hondarra ateratzeko. Nola egiten zuen kontatzen du.

20. Mugalari lanetan

- **Erref:** HER-012/031
- **Iraupena:** 0:04:46. **Hasi:** 01:24:07. **Bukatu:** 01:28:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945) » Alemaniarren alde edo kontra ibiliak

Laburpena:

Anaia Florentino mugalaria izan zen. Ingalaterrako konsulak gutunak ematen zizkion eta Frantzia haiek aurkeztuta, jendea pasatzen zuen. Antonio bera ere ibilia da hiru aldiz anaiari laguntzearen.

21. Anaia mugalariari jatekoa eramaten

- **Erref:** HER-012/032
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 01:28:53. **Bukatu:** 01:30:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945) » Alemaniarren alde edo kontra ibiliak

Laburpena:

Munilla baserritik gora joanda, zakua uzten zuen jakineko lekuan anaiak ahal zuenean hartzeko, mugalari zebilenean.

22. Tiro eta hegazkin hotsa

- **Erref:** HER-012/036
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 01:38:45. **Bukatu:** 01:41:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerra ia oharkabean pasatu zuten, aintzakotzat hartu gabe. Tiroen eta hegazkinen zarata nolakoa zen kontatzen du.

23. Hernaniko lehen irratia

- **Erref:** HER-012/042
- **Iraupena:** 0:03:16. **Hasi:** 01:56:31. **Bukatu:** 01:59:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:

Almidoi fabrikako nagusiak belgikarrak ziren eta haiek ekarria zen lehenengo irratia. Etxeko zapaian gordeta izaten zuten arto artean eta martxan nola ipintzen zuten kontatzen du. Radio San Sebastian entzuten zuten. Aurikularrekin entzuten zuten. Auzokoak ere irratia entzutera etortzen ziren.

24. Bide motak

- **Erref:** HER-012/044
- **Iraupena:** 0:03:37. **Hasi:** 02:03:23. **Bukatu:** 02:07:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Lehenengo bideak zein diren: lasterbideak, bidezidorra, bidexindak, estratak... Narra erabiltzen zen estratak txukuntzeko, hiru adarrez osatutako tresna.

25. Gorotz lehorrak kea egiteko erleetarako

- **Erref:** HER-012/046
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 02:09:06. **Bukatu:** 02:11:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

<p>Bideak harriekin egiten zituzten. Bideetan artaleak ikusten ziren, behien gorotzetan. Udaran behien gorotz lehorrak batzen zituzten erletara joateko kea egiteko.</p>

26. Erlezaintza

- **Erref:** HER-012/048
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 02:15:25. **Bukatu:** 02:17:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Taldea eztiarekin jaten zuten meriendatan. Erlezaintzaren nondik norakoak kontatzen ditu.

27. Erle motak

- **Erref:** HER-012/050
- **Iraupena:** 0:04:51. **Hasi:** 02:17:54. **Bukatu:** 02:22:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Erleak ez zituen saltzen, eman egiten ziren. 20.000 erle inguru izaten dira erlauntz bakoitzean. Hiru erle mota izaten dira: langileak, zanganoak eta erregina. Sasiaren lorea bukatzen denean, langileek zanganoak hiltzen dituzte. Langileek berrogei egun lan egin eta hil egiten dira.

28. Erleen erreginaz

- **Erref:** HER-012/051
- **Iraupena:** 0:03:51. **Hasi:** 02:22:45. **Bukatu:** 02:26:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Erleen erregina udaberri aldera arrautzak jartzen hasten da, 1.000 inguru eguneko. 4-5 urtez jartzen ditu arrautzak, gehienez. Hogeia egunera jaiotzen dira erleak. Antolatuta daude erabat.

29. Erleen erreginak arra nola aukeratzen duen

- **Erref:** HER-012/052
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 02:26:36. **Bukatu:** 02:28:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Erleen erreginak birak eta birak ematen ditu ar ahul guztiak erortzen diren arte, indartsuena aukeratzeko.

30. Erle langileak

- **Erref:** HER-012/053
- **Iraupena:** 0:04:15. **Hasi:** 02:28:16. **Bukatu:** 02:32:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Erle langileek polena ekartzen dute. Neguan geldi egoten direnez, denbora gehiagoz bizi dira. Erlauntza erabat antolatuta egoten da.

31. Erlea gaizki tratatzen da

- **Erref:** HER-012/054
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 02:32:31. **Bukatu:** 02:35:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Erlea gaizki tratatzen dela uste du, jateko produktuak eman eta ezia kendu. Erleei bakean utzi behar zaiela dio. Tokia nola bilatzen duten.

32. Kea erleak uxatzeko

- **Erref:** HER-012/055
- **Iraupena:** 0:03:36. **Hasi:** 02:35:25. **Bukatu:** 02:39:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Kea erabiltzen du erleen artean ibiltzeko baina kontu handiz. Tresna guztiak berak eginak ditu.

33. Erleengana brusarekin

- **Erref:** HER-012/056
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 02:39:01. **Bukatu:** 02:41:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Brusa bat buruan jarrita hurbiltzen ziren erleengana. Erlea, ziztatu ostean, hil egiten da, eztena galtzen baitu.

34. Eztia nola ateratzen zen

- **Erref:** HER-012/057
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 02:41:28. **Bukatu:** 02:43:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Eztia nola ateratzen zuten kontatzen du. Artilezko koltxoiak traiuarekin jotzen ziren. Eztia zakuetan sartzen zuten eta trailuekin estutu eta tiratuta ateratzen zuten.

35. Eztia gordeta

- **Erref:** HER-012/058
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 02:43:00. **Bukatu:** 02:45:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Ezti asko dauka gordea, baita duela 30 urtekoa ere.

36. Eztia osasungarri

- **Erref:** HER-012/059
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 02:45:29. **Bukatu:** 02:47:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Eztia oso ona dela dio. Katarroarentzat esnearekin da ona. Taloa edo ogiarekin jateko ere oso ona da.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-19

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com